

J a v a s l a t
**az Ózd, Zrínyi út – Kucsera út térségében tervezett hulladékgyűjtő udvarral kapcsolatos
döntés felülvizsgálatára**

Előterjesztő: Polgármester
Előkészítő: PH. Településfejl. és Vagyong. Osztály

Ózd, 2015. február 19.

I. Előzmények:

A Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás (továbbiakban: Társulás) 2009-ben pályázatot nyújtott be KEOP pályázati konstrukció keretében „A Sajó-Bódva Völgye és Környéke települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszer fejlesztésére”. Az I. és II. fordulóban is nyertes projekt célja a Társulás működési területén a lerakásra kerülő hulladék mennyiségének csökkentése, a hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása, a lerakótól történő eltérítése által. A projekt keretében szerepel többek között a szelektív gyűjtést elősegítő eszközök, járművek beszerzése, mechanikai, biológiai hulladék-kezelőmű építése a sajóközai Hulladékkezelő Centrumban, valamint hulladékgyűjtő udvarok építése Ózdon, Borsodnádason és Bélapátfalván. A teljes projekt megvalósítási költsége több mint 3,5 Mrd Ft, ezen belül az ózdi hulladékgyűjtő udvar megvalósítását bruttó 67 M Ft-ból tervezik. Jelenleg a teljes projekt a befejezési – kivitelezési - szakaszban van, az elszámolás határideje: 2015. szeptember.

A projekt összhangban van az uniós és a hazai szabályozás szintjén is megfogalmazott, a szelektíven gyűjthető alkotórészek (papír- fém- műanyag és üveghulladék, építési törmelék, stb.) újrafelhasználási arányának fokozatos növelésére vonatkozó, százalékos arányban is előírt kötelezettségekkel.

A 2013. január 1-jétől hatályos új hulladéktörvény - 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: törvény) - bevezette a lerakási járulékot, amely negatív módon is ösztönzi a szelektív gyűjtést, illetve a hulladékok újrahasznosítását. A törvény szerint jelenleg 6.000,- Ft/tonna „lerakási járulék” terheli az újra nem hasznosított és kezelés nélkül a lerakóban elhelyezett települési hulladékokat.

Az elmúlt időszakban a Képviselő-testület a Társulás keretei között megvalósuló szelektív projekttel összefüggésben több alkalommal is döntést hozott:

- A projekt I. fordulójának elnyerését követően a pályázat folytatása érdekében a projektgazdaként eljáró Társulás kérte a hulladékgyűjtő udvar helyének kijelölését. A Képviselő-testület 22/KH/2010. (II. 25.) határozatával döntött az Ózd város területén létesítendő hulladékgyűjtő udvar telepítési helyéről. A határozat szerint a Zrínyi út – Kucsera út térségében található önkormányzati tulajdonban lévő 7997/2 hrsz-ú, összességében 1 ha 5632 m² térmértékű területből 2500-3000 m²-es terület került kijelölésre hulladékgyűjtő udvar céljára.
- A pályázati feltétel miatt szükségessé vált az eredeti határozatban foglalt, a hulladékgyűjtő udvar kivitelezésével kapcsolatos feltételek módosítása. A módosításról a 302/2011. (XI. 24.) határozattal döntött a Képviselő-testület.
- További döntést igényelt a földhasználati megállapodás megkötése a Társulással a hulladékgyűjtő udvar létesítésével érintett területre (93/2012. (V.31.) képviselő-testületi határozat).
- A projekt célkitűzéseinek támogatásáról a 38/2012. (III.22.) és 39/2012. (III.22.) határozatokkal további döntéseket hozott a Képviselő-testület, illetve megtette a pályázathoz kapcsolódó vállalásokról a szükséges nyilatkozatokat.

A fenti képviselő-testületi határozatokat tájékoztatásul mellékeljük (1-5. melléklet).

A döntésekre nyilvános képviselőtestületi üléseken, a beruházással érintett terület területi képviselőjének részvételével került sor.

A határozatokban foglaltak alapján megtörténtek az Önkormányzat részéről szükséges intézkedések: beszerzésre kerültek a hulladékgyűjtő udvar létesítéshez szükséges engedélyek (építési engedély, telekalakítási engedély, stb.), külön helyrajzi szám alatt kialakításra és az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került a hulladékgyűjtő udvar területe, megkötésre került a földhasználati megállapodás. A beruházással érintett önkormányzati terület jelenleg 7997/3 hrsz. alatt „hulladékgyűjtő udvar” megnevezéssel van bejegyezve az ingatlan-nyilvántartásba. Továbbá a területre (2027 m²) az önkormányzat döntése alapján bejegyzésre került az épített Társulás földhasználati joga.

II. A hulladékgyűjtő udvarok szerepe a szelektív hulladékgyűjtésben

A törvény fokozott hangsúlyt helyez a hulladékok újrahasznosítására, az előterjesztés I. részében már részletezett lerakási díjjal történő „öszközés” mellett konkrét hasznosítási arányokat is meghatároz. **A törvény 92.§-a értelmében 2020. dec. 31-ig a keletkező települési szilárd hulladék 50 %-át újra kell hasznosítani, a lerakásra kerülő biológiailag lebomló szerves anyag mennyiségét 2016. július 1-jéig az 1995-ös bázisévhez képest 35 %-ra kell csökkenteni.** Ezen kötelezettség teljesítésének fontos eszköze a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének bővítése. A feltételek biztosítása a jogszabályok alapján – függetlenül a közszolgáltató személyétől – önkormányzati feladat.

A hulladékgyűjtő udvaroknak kiemelt szerepe van a hulladékok lerakótól való eltérítésében.

Az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX.29.) Korm.rendelet megfogalmazása szerint:

„*hulladékgyűjtő udvar*: (a Korm.rendelet 1. mellékletében azonosító kóddal felsorolt és megnevezett) hulladék átvételére és elszállításig történő tárolására szolgáló, közszolgáltató által üzemeltetett, felügyelettel biztosított telephely.” **Közegészségügyi szempontból fontos kiemelni, hogy a Korm.rendelet 1. melléklete szerint vegyes települési hulladék a hulladékgyűjtő udvarban nem helyezhető el.**

A hulladékgyűjtő udvarok működtetése a közszolgáltatás keretein belül valósul meg, ennek megfelelően a lakosság **díjmentesen** helyezheti el a hulladékgyűjtő udvarok területén a szelektíven gyűjtött hulladékot. A közterületi szelektív hulladékgyűjtő szigetekről eltérően a hulladékgyűjtő udvarok területén **örzött körülmények között** történik a hulladékok átvétele. Amíg a közterületi hulladékgyűjtő szigetekeken négy frakció (műanyag, papír, üveg/fém) elkülönített gyűjtése valósul meg, a hulladékgyűjtő udvarokban gyakorlatilag **minden szelektáltan gyűjtött háztartási hulladék környezetkímélő és legális módon elhelyezhető, beleértve a háztartásokban keletkező veszélyes hulladékokat is.** A hulladékgyűjtő szigetek esetén tapasztalható rongálások, illetve a szelektíven gyűjtött frakciók guberálók által történő eltulajdonítása a hulladékgyűjtő udvarok örzött területén **nem fordulhat elő.**

A hulladékgyűjtő udvarok a jogszabályok szerint **nem tartoznak a környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek körébe, mivel nem járnak a környezetre káros hatással, illetve közegészségügyi szempontból sem jelentenek kockázatot. A telepítés helyét az építésügyi előírások sem korlátozzák, bármilyen beépítésre szánt területen – beleértve a lakóterületet is – elhelyezhetők.** (A 6. melléklet működő hulladékgyűjtő udvarokról készült fotókat tartalmaz.)

A projekt keretében Ózdra tervezett fent részletezett hulladékgyűjtő udvar megvalósítása esetén - a Társulástól a helykijelölést megelőzően érkezett tájékoztatás szerint - a következő, szelektíven gyűjtött hulladékok elhelyezésére lesz lehetőség:

- lomhulladék,
- fémhulladék,
- zöldhulladék,
- műanyag hulladék,
- papírhulladék,
- építési törmelék,
- üveg hulladék,
- háztartási veszélyes hulladék
- elektronikai hulladék

A 7. melléklet tartalmazza a beszerzési terv szerint a hulladékudvaron elhelyezésre kerülő gyűjtőedényeket a méret és típus megjelölésével.

A Társulás által a leendő üzemeltetővel, a ZV Nonprofit Kft.-vel kötött közszolgáltatói szerződés szerint **ingatlanonként negyedévente összesen 250 kg hulladék helyezhető el a hulladékudvaron, díjmentesen.** A díjmentes igénybevételre az az ingatlanhasználó jogosult, akinek nincs hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díj tartozása.

III. Szempontok a hulladékgyűjtő udvar helyének kijelölésénél

Ózdon már korábban - az Ózd, Centeri hulladékátrakó állomás megvalósításával egyidejűleg - kialakításra került egy hulladékgyűjtő udvar az Ózd-Centeri hulladékátrakó területén. A meglévő hulladékgyűjtő udvar üzemeltetési tapasztalatai kedvezőek, rendezetten működik, azonban a város külterületén (a 25. sz fkl. út kivezető szakasza mellett) van, ezért relatíve távol esik a lakóterületektől.

Az új hulladékgyűjtő udvar telepítésénél a szakmailag javasolt elhelyezési szempontok az alábbiak voltak:

a hulladékudvar a város sűrűn lakott, gyalogosan, de gépkocsival és egyéb járművel is könnyen megközelíthető területén létesüljön. A Zrínyi út - Kucsera út térségében, a Hódos-patak és a Kucsera út közötti, 1/1 arányban az Önkormányzat tulajdonát képező terület adottságai e szempontból kedvezőek. (Az előterjesztésben alternatívaként további 2 terület is megjelölésre került, de valamennyi szempontot figyelembe véve a Zrínyi út – Kucsera út térségében lévő bizonyult megfelelőnek.)

A kijelölt terület a sűrűn lakott, többszintes beépítésű Városközpont és a Bolyoki - Újváros téri lakótelepek irányából is jól megközelíthető. Nem elhanyagolható szempont, hogy a tervezett beruházás révén a terület - melyet eddig a Közterület-felügyelet fokozott ellenőrzései, sorompó beépítése, és a terület többszöri megtisztítása ellenére is folyamatosan illegális lerakónak használtak - ellenőrzötté, rendezetté válna. A hulladékudvar bekerített területének folyamatos őrzésével a kerítésen kívüli patakparti területek is látótérbe kerülnének, csökkenne az illegális hulladék elhelyezés veszélye. (A terület jelenlegi állapotáról készült fotókat a 8. melléklet tartalmazza.)

IV. A tervezett helyszín felülvizsgálatának indoka és a döntési lehetőségek

A kijelölt terület - az engedélyeztetést és a Társulás által lebonyolított közbeszerzéseket követően - 2014. október 17-én a munkavégzéshez a kivitelező részére átadásra került. A tényleges munkavégzést a vállalkozó 2015. év elején kezdte el, a tereprendezési munkákkal.

A beruházás megkezdésekor a közelben lakók nehezményezték, hogy nincs tudomásuk a tervezett beruházásról, ezért Janiczak Dávid polgármester és Fidrus Péter alpolgármester - a terület önkormányzati képviselője – a helyszínen lakossági fórumot, majd szórólapos, kérdőíves felmérést kezdeményezett. A közeli ingatlanokra eljuttatott 80 db kérdőívből 43 db érkezett vissza. A beérkezett válaszok alapján 32 lakó ellenzi, 11 lakó támogatja a beruházás terv szerinti folytatását, a hulladékudvar tervezett helyszínen történő megvalósítását, 37 lakó nem nyilvánított véleményt.

A projektgazda Társulással történt egyeztetés alapján egyértelművé vált, hogy a támogatott projekt keretében a hulladékgyűjtő udvar a pályázati határidők (a pályázat elszámolására a végső határidő 2015. szeptember), illetve a 2007-2013-as EU-s gazdasági ciklus zárása miatt csak ezen a helyszínen valósítható meg. A helyszín megváltoztatása esetén a pályázati közreműködő szervezet előzetes hozzájárulásának beszerzését követően új terveket kellene készíttetni, ismét le kellene folytatni az engedélyeztetéseket, a minőségbiztosítási eljárást, a közbeszerzést. Ezek időigényét tekintve a hulladékudvar módosított helyszínen történő megépítésének a jelenlegi projekt befejezéséig rendelkezésre álló időszak alatt reális esélye nincs.

Az előzőekben részletezettek szerint a hulladékgyűjtő udvar több terület közül került kiválasztásra, mint a beruházás céljára minden szempontból legmegfelelőbb helyszín. A hulladékgyűjtő udvar lakóterület közelében történő elhelyezésére más településeken is vannak példák illetve a használók szempontjából kifejezetten előnyös a központi elhelyezkedés. A kérdéses Kucsera úti területre városfejlesztési szempontból hosszabb távon sincs más fejlesztési elképzelés. A terület fekvéséből adódóan zöldterület kialakítása esetén is - az eddigi tapasztalatok alapján, melyet a területről készült fotók is alátámasztanak - kérdéses a terület tiszta, rendezett állapotának fenntarthatósága. Ugyanakkor a beruházás megvalósítása és a létesítmény ellenőrzött, folyamatos őrzéssel biztosított működése esélyt nyújt a szomszédos patakparti terület rendezett módon történő fenntartására is.

Amennyiben ez a projektelem ebből a pályázatból nem valósul meg, az Önkormányzat mintegy 67 M Ft támogatástól esik el. A szelektív gyűjtés fejlesztése továbbra is feladatként jelentkezik, az Önkormányzat jövőbeni pályázati esélyeit pedig kétségessé teszi az ózdi hulladékgyűjtő udvar kivétele a megvalósítás végső szakaszában lévő projektből. A projekt módosítása iránti kérelmet – mivel arra nem kívülálló, előre nem látható okból kerülne sor – a közreműködő szervezet úgy ítélné meg, hogy az a nem megfelelő előkészítés következménye, ezért szabálytalansági eljárást is vonhat maga után, melynek pénzügyi vonzata is lehet. Pénzügyi következménnyel járhat továbbá, ha a kivitelező ragaszkodik az eddig felmerült költségei megtérítéséhez. A pénzügyi következmények elsősorban a projektet lebonyolító Társulást terhelik, de annak Önkormányzatra történő hárítása nehezen lenne kivédhető.

A hulladékgyűjtő udvarok a környezettudatos emberek részére készülnek, akik hajlandóságot mutatnak az újrahasznosítható anyagok gyűjtésére és elhelyezésére. Másrészt a jogszabályok változásából és a takarékos működésre való törekvésből is következik, hogy a közszolgáltató egyre

inkább figyelmet fordít a rendszeres gyűjtés keretében elszállítható hulladék mennyiségére és minőségére. A mérete, jellege miatt a gyűjtőedény mellé helyezett hulladékokat a közszolgáltató már most sem szállítja el, tehát szükséges, hogy ezen hulladékok elhelyezésére könnyen megközelíthető helyen lehetőséget biztosítson az Önkormányzat a környezetüket óvni kívánó lakosok számára, egyben a hulladékot ma még illegálisan elhelyező személyeknek - a szankcionálás, bírságolás mellett - szabályszerű megoldást lehetne felkínálni a hulladékgyűjtő udvar igénybevételének lehetőségével.

Az Önkormányzat természetesen nem hagyhatja figyelmen kívül az egyébként jó célt és összvárosi érdekeket szolgáló létesítmény közelében lévő ingatlanok lakói egy részének ellenérzését, ezért a megvalósítás esetén az üzemeltetéssel kapcsolatos előírások betartására való fokozott odafigyelés, a tiszta, rendezett működés folyamatos megkövetelése szükséges.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy valamennyi szempontot mérlegelve hozza meg döntését.

Határozati javaslat
Ózd Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2015. (II.19.) határozata
az Ózd, Zrínyi út – Kucsera út térségében tervezett hulladékgyűjtő udvarral kapcsolatos
döntés felülvizsgálatáról

Ózd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi döntést hozta:

„A” VÁLTOZAT

A Képviselő- testület az Ózd város területén létesítendő hulladékgyűjtő udvar telepítési helyéről hozott 22/KH/2010. (II. 25.) határozatában és az azt módosító 302/2011. (XI. 24.) és 93/2012. (V. 31.) határozataiban foglalt döntéseket felülvizsgálta és azokat hatályában fenntartja.

A Képviselő-testület fokozott figyelmet fog fordítani a hulladékgyűjtő udvar előírásoknak megfelelő üzemeltetése betartására, valamint a környezetében lévő közterület rendezésére, az illegális hulladék-elhelyezések visszaszorítására.

A döntésről a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulást tájékoztatni kell.

Felelős: tájékoztatásáért: Polgármester
közterület rendjének ellenőrzéséért: Közterület-felügyelet vezetője

Határidő: döntést követően azonnal

„B” VÁLTOZAT

A Képviselő- testület az Ózd város területén létesítendő hulladékgyűjtő udvar telepítési helyéről hozott 22/KH/2010. (II. 25.) határozatát és az azt módosító 302/2011. (XI. 24.) és 93/2012. (V. 31.) határozatait hatályon kívül helyezi, a tervezett helyen a hulladékgyűjtő udvar létesítését nem támogatja.

A döntésről a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulást tájékoztatni kell, kérve, hogy mint projektgazda a hulladékgyűjtő udvar projektből történő törlése ügyében a szükséges intézkedéseket tegye meg.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert a döntéssel kapcsolatos szerződések, nyilatkozatok és egyéb dokumentumok aláírására.

A Képviselő-testület felhatalmazza a Polgármestert, hogy a fenti döntésből eredő költség-megtérítési kötelezettségekről (tervezési, engedélyezési költségek, elvégzett kivitelezési munkák költségei, a projekt módosításával járó egyéb költségek, stb.) a Sajó-Bódva Völgye és Környéke Hulladékkezelési Önkormányzati Társulással egyeztető tárgyalást folytasson le. Ennek eredménye függvényében a költség-megtérítésről a Képviselő-testület külön előterjesztés alapján dönt.

Felelős: Polgármester
Határidő: döntést követően azonnal